

TYÖRYHMÄN KOKOUS 6/2010 (kokous 30)

Aika: Keskiviikko 25.8.2010, klo 9–11
Paikka: Ympäristöministeriö, kokoushuone K01 (Kuukkeli)

Läsnä: Mikko Kuusinen , ympäristöministeriö (vpj.)
 Maija Hakanen, Kuntaliitto
 Sami Heikkilä, puolustusministeriö
 Petri Heinonen, Metsähallitus
 Risto Ihalainen, ulkoasiainministeriö
 Jukka-Pekka Jäppinen, Suomen ympäristökeskus
 Johanna Niemivuo-Lahti, maa- ja metsätalousministeriö
 Marja Pylvänäinen, Suomen ympäristökeskus
 Anu Pärnänen-Landtman, ulkoasiainministeriö
 Tanja Rantanen, valtionvarainministeriö
 Teemu Rintala, Suomen ympäristökeskus
 Lotta Ruokanen, Allianssi ry
 Jussi Soramäki, ympäristöministeriö
 Anneli Törrönen, sosiaali- ja terveysministeriö
 Niko Urho, ympäristöministeriö
 Tapani Veistola, Suomen luonnonsuojeluliitto
 Marina von Weissenberg, ympäristöministeriö (siht.)
 Eija Kempainen, Suomen ympäristökeskus (siht.)

1. Kokouksen avaus

Varapuheenjohtaja Mikko Kuusinen (YM) avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen (10.6.2010) pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Ajankohtaiset asiat

Sihteeri Marina von Weissenberg kertoi sihteerimuutoksista. Vuorotteluvapaalta palannut Eija Kempainen (SYKE) jatkaa toisena sihteerinä lokakuun 2010 loppuun (sijaisena oli Teemu Rintala, SYKE). Marraskuusta lähtien toisena sihteerinä toimii Aino Juslén (SYKE) Kempaisen muuttaessa pois pääkaupunkiseudulta. Kempainen toimii edelleen CBD:n alaisen maailmanlaajuisen kasvistonsuojelustrategian (Global Strategy for Plant Conservation, GSPC) kansallisena *focal point*ina.

Puheenjohtajana toiminut Mikko Kuusinen kertoi muita ajankohtaisia asioita:

- Puutteellisesti tunnettujen ja uhanalaisten metsälajien tutkimusohjelmaan (PUTTE) kuulunut Suomen luteet -teos on ilmestynyt. Sen ovat kirjoittaneet Teemu Rintala ja Veikko Rinne ja sen on julkaissut Hyönteistarvike TIBIALE Oy. Kirjaa voi tiedustella Hyönteistarvike TIBIALEsta, sähköposti: info@tibiale.fi ja tilaukset: tilaus@tibiale.fi.

- Selkämeren kansallispuistosta on hallituksen esitys, asia on tulossa eduskunnan käsittelyyn.
- Sipoonkorven kansallispuiston perustamista koskevasta Metsähallituksen selvityksestä pyydetty lausunnot on koottu. Lausunnot ovat valtaosin myönteisiä.
- Lajien neljännen uhanalaisuusarvioinnin tulokset julkistetaan Säätytalolla 1.12.2010.
- Luontotyyppien suojelun (LuTU) toimintasuunnitelmaluonnos on kommentoitavana internetissä elokuun loppuun asti. Toimintasuunnitelmatyöryhmä on saanut työlleen lisää aikaa lokakuun loppuun asti. Tuloksia esitellään myöhemmin seurantaryhmän kokouksissa. Luonnos 18.6.2010 löytyy osoitteesta www.ymparisto.fi > Luonnonsuojelu > Luontotyyppien suojelu > Suomen luontotyyppien uhanalaisuus Sivun lyhytosoite: www.ymparisto.fi/luontotyyppienuhanalaisuus.
- Soiden ja turvemaiden strategiatyöryhmän työ on pitkällä. Työryhmän ehdotuksen kansalliseksi suo- ja turvemaiden strategiaksi on määrä valmistua 30.9. mennessä. Valtioneuvos tekee tämän jälkeen periaatepäätöksen asiasta. Strategiatyötä esiteltiin 24.8.2010 Säätytalolla.
- Suomi on saanut EU:lta virallisen huomautuksen saimaannorpan suojelusta. Metsähallitus vastaa saimaannorpan kannan seurannasta ja hoidosta YM:n ja MMM:n ohjauksessa.
- HELCOM on julkaissut kesällä teoksen "Atlas of the Baltic Sea". Teoksen esittely ja tilausohjeet löytyvät osoitteesta: http://www.helcom.fi/press_office/news_helcom/en_GB/Atlas_of_the_Baltic_Sea/

Ympäristöpäällikkö Maija Hakanen (Kuntaliitto) kertoi, että Kuntamarkkinoiden yhteydessä järjestetään torstaina 16.9.2010 luonnon monimuotoisuuden liittyvä teemaseminaari. Kutsu tilaisuuteen on tulossa sähköpostitse.

4. Maakunnallisesti arvokkaat luontotyypit – 2010 viestintähanke kunnille

Vanhempi suunnittelija Marja Pylvänäinen (SYKE) esitteli luonnon monimuotoisuuden teemavuoteen liittyvää viestintähanketta. Hanke toteutetaan pääosin eri tahojen välisenä yhteistyönä pohjoismaisen mallin mukaan. Tavoitteena on kertoa maakunnille ja kunnille niiden alueilla esiintyvistä arvokkaista luontotyypeistä. Hankkeesta lähetettiin tietoa kokouskutsun mukana. Hanketta pidettiin hyvänä. Hankkeen nimi tulisi kuitenkin muuttaa kuntien roolia korostavaksi. Ehdotettiin, että kuntien valitsemat nimikkokasvit voitaisiin mahdollisuuksien mukaan kytkeä hankkeeseen ja materiaalia olisi saatavilla myös saamen kielellä. Tuloksia kuullaan myöhemmin seurantaryhmän kokouksissa.

5. CBD COP 10 (18.–29.10.2010), Nagoya, Aichi Prefecture, Japan. Kokouksen tavoitteet, Suomen delegaatio ja korkean tason osuus

Sihteeri Marina von Weissenberg (YM) kertoi COP 10 -kokouksesta. Tilaisuuden materiaalit ovat osoitteessa www.cbd.int/cop10/info/. Vuoden 2010 jälkeisiä tavoitteita ovat:

- Päätös uudesta 2010 jälkeisestä tavoitteesta.
- Työohjelmien tarkistaminen (meret, sisävedet, suojelualueet)
- Bioturvapöytäkirjan vahinko- ja vastuupöytäkirja sekä geenivarojen saatavuutta ja hyötyjen jakoa (ABS) koskeva pöytäkirja ja niiden toimeenpano.
- Ekosysteemipalvelut; TEEB raportin tulokset julkaistaan tai julkaistu (päättäjille, tutkijoille, liike-elämälle ja kansalaisille).
- Ilmastonmuutoksen ja luonnon monimuotoisuuden välisen yhteistyön vahvistaminen ml. synergiat
- YK:n erityisistunto NYC:ssä 22.9.2010 biodiversiteetistä.
- Biodiversiteettipaneelin (IPBES) perustaminen v. 2010 vrt. IPCC ilmastopuolella YK:ssa.
- Työohjelma 2011–2020 ja raportointikehikko.

COP 10 -kokouksen aiheita syvätarkastelussa ovat suojelualue-, meri- ja sisävesityöohjelmat, kestävä käyttö, 2010+ tavoite ja uuden strategisen suunnitelman hyväksyminen ja monivuoti-

nen työohjelma 2011-2020, geenivarojen saatavuus ja hyötyjen jako (ABS-ppöytäkirja), ilmastonmuutos ja biodiversiteetti ja raportointi ml. indikaattorit.

Haasteina ovat: Ihmiskunnalle tärkeiden ekosysteemien toiminta ja tuottavuus (ns. ekosysteemipalvelut), ihmisen elämisen edellytysten heikkeneminen, erityisesti kehitysmaissa. Resurssikysymykset. Paineet luonnon monimuotoisuudelle, joita ovat elinympäristöjen muutos, luonnonvarojen liikkakäyttö, ilmaston muutos, saasteet ja haitalliset tulokaslajit. Päätösten tieteellisen pohjan vahvistaminen. Ks. myös www.cbd.int/cop10/, www.ymnagoyassa.blogspot.com/.

EU:n sisäinen valmistelu on käynnissä, päätelmät hyväksytään 14.10. EU:n tavoite on hyväksytty kokousta varten 15.3.2010:

'Pysäytetään luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemipalveluiden häviäminen EU:ssa vuoteen 2020 mennessä ja ennallistetaan niitä niin paljon kuin mahdollista sekä tehostetaan EU:n toimia maapallon luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen estämiseksi.'

Korkean tason osuus järjestetään 27.–29.10.2010, sen aiheet eivät ole vielä selvillä.

Suomen delegaatio COP 10 -kokousta varten päätetään viikolla 34. Asiakirjojen kommentointi on meneillään.

COP 10 valmistelun aikataulu:

1.–2.9. Bryssel	WPIEI positiot ja päätelmäluonnokset
30.9.–1.10. Bryssel	WPIEI positiot ja päätelmäluonnokset
14.10.2010 Bryssel:	EU:n biodiversiteettipäätelmät hyväksytään, YMI
4.10. Helsinki:	EU:n perusmuistio valmiina päätelmiä varten
8.10.2010 Helsinki:	EU MINVA ja iso valiokunta

5. Biodiversiteettipaneelin (IPBES) neuvottelutulos

Ylitarkastaja Niko Urho (YM) kertoi UNEPin Busanissa, Etelä-Koreassa, 7.-11.6.2010 järjestämästä kolmannesta IPBES-kokouksesta ja sen tuloksena syntyneestä "Busan outcome" -raportista. Kokouksessa käsiteltiin biodiversiteettiä ja ekosysteemipalveluita koskevan tieteen ja politiikan välisen paneelin (IPBES) perustamista. Kokouksessa tehtiin päätös suositella paneelin perustamista ja sovittiin tärkeimmistä toimintaperiaatteista. Raportti kokouksesta lähetettiin kokouksutsun mukana. Kokouksen materiaalit ovat osoitteessa <http://ipbes.net/3rd-meeting-on-ipbes.html>.

6. Sambialaisen delegaation vierailu Suomessa 29.8.–5.9.2010 – tavoitteet ja osallistujat

Kehittämisspäällikkö Jukka-Pekka Jäppinen (SYKE) kertoi Sambia-hankkeesta. Hankkeen taustana on BD-sopimuksen velvoite teollisuusmaille avustaa kehittyviä maita. Tämä on mahdollistunut ulkoasianministeriön (UM) uuden instituutioiden välisen kehitysyhteistyön rahoitusinstrumentin (IKI-instrumentti) avulla. Alkaneessa kolmivuotisessa hankkeessa biodiversiteetti on yhtenä osana. Yhteistyötahona on Sambian turismi- ja luonnonvaraministeriö. Elo-syyskuun vaihteessa Suomeen tuleva sambialainen delegaatio keskustelee SYKEssä ja ympäristöministeriössä mm. biodiversiteettisopimuksen tavoitteiden toteuttamisesta, biodiversiteettitiedon välityksestä clearinghouse mekaanismin avulla (vrt. LUMONET) ja kansainvälisen uhanalaisten lajien kauppaa säätelevän sopimuksen (CITES) velvoitteista.

7. Kansainvälisen ympäristöhallinnon tehostaminen (International Environmental Governance, IEG)

Neuvotteleva virkamies Tita Korvenoja (YM) kertoi UNEPin hallintoneuvoton kokouksessa vuonna 2009 päätetystä hankkeesta, jonka tavoitteena on kehittää kansainvälistä ympäristöhal-

lintoa. Kehittämistyö koskee sekä kansainvälisiä ympäristösopimuksia että muuta ympäristöyhteistyötä. Tavoitteena on vähentää turhaa byrokratiaa ja käyttää olemassa olevat voimavarat mahdollisimman järkevästi. Puheenjohtajina ministeriryhmässä toimivat Suomen ympäristöministeri Paula Lehtomäki ja Kenian ympäristöministeri John Njoroge Mitchuki. Nairobissa heinäkuussa 2010 pidetyssä kokouksessa luotiin pohja jatkoneuvotteluille. Helsingissä marraskuussa 2010 pidettävä kolmipäiväinen kokous on ratkaiseva tulosten kannalta. Loppuraportti esitellään UNEPin hallintoneuvostolle helmikuussa 2011. EU:n jäsenvaltioiden näkökulmaa esittelevä raportti toimitettiin seurantaryhmälle kokouskutsun mukana. Nairobinkokouksen materiaalit ovat nähtävissä osoitteessa:

<http://www.unep.org/environmental-governance/Introduction/GCfeb2010/tabid/4556/language/en-US/Default.aspx>.

8. Muita asioita

Sihteeri Marina von Weissenberg esitteli työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) ja ympäristöministeriön (YM) laatiman raportin "Suomi johtavaksi biotalousmaaksi 2050", joka on parhaillaan kommentoitavana. Raportissa on linjauksia luonnonvarojen käytöstä.

9. Seuraavat kokoukset

BD-seurantaryhmän kokoukset syksyllä 2010 ovat:

- **torstaina 16.9. klo 9-11 (YM)**
- **maanantaina 11.10 klo 13-15 (YM) ja**
- **perjantaina 3.12. klo 9-11 (YM).**

Mikäli edellä mainitut ajat eivät sovi, jäseniä pyydetään järjestämään varahenkilö paikalle.

10. Kokouksen päättäminen.

Varapuheenjohtaja Mikko Kuusinen (YM) päätti kokouksen klo 11.

Varapuheenjohtaja Mikko Kuusinen

Sihteeri Eija Kemppainen

Jakelu: Työryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet, sihteerit ja pysyvät asiantuntijat.